

Nr 126.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till riksskogstaxering; given Stockholms slott den 7 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

David Pettersson.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars 1924.*

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETERSSON.

Departementschefen, statsrådet Pettersson anför:

Frågan om verkställande av en allmän taxering av de svenska skogarna i syfte att utröna deras virkesmassa och den årliga virkestillväxten har vid skilda tillfällen varit föremål för statsmakternas övervägande.

Jag torde i sådant avseende få erinra, hurusom — sedan en vid skogs-vårdsstyrelsernas möte 1908 tillsatt kommission i framställning till Kungl. Maj:t framhållit önskvärdheten av att en försökstaxering komme till stånd och föreslagit, att en dylik taxering förklades till Värmlands län — Kungl. Maj:t i proposition, nr 143, till 1910 års riksdag äskade medel till utförande av en försöksundersökning rörande virkestillgång och tillväxt m. m.

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 93 häft. (Nr 126—127.)

av skogarna i Värmlands län samt, efter det riksdagen (R. skr. nr 9 p. 62) anvisat erforderligt anslag, den 30 augusti 1910 tillsatte en kommission för att vidare leda och planlägga försökstaxeringen. Denna kommission, den s. k. *Värmlandskommissionen*, framlade resultatet av sitt arbete i ett den 5 maj 1914 avgivet, tryckt betänkande.

Kommissionen förordade livligt en taxering av Sveriges samtliga skogar samt framlade plan härför — i huvudsak grundad på den av kommissionen verkställda försökstaxeringen i Värmlands län — ävensom kostnadsberäkningar för en rikstaxering. Enligt dessa beräkningar skulle själva taxeringsarbetet kräva en kostnad av 461,000 kronor. För materialets bearbetande ansågs ett belopp av 357,000 respektive 382,600 kronor erforderligt, beroende på om taxeringen skulle slutföras å tio eller sex år. Totalkostnaden för undersökningen skulle således uppgå till 818,000 respektive 843,600 kronor.

Kommissionen framhöll emellertid i sitt betänkande, att det icke vore nog med en inventering av virkesförrådet och dess tillväxtförmåga. För att rätt bedöma utvecklingsriktningen hos våra skogar fordrades därjämte en närmare kännedom om virkesförbrukningen. Då det värde, en riksinventering av skogarna erhöle, berodde bland annat på en ordnad avverkningsstatistik och denna företedde flera bristfälligheter, föreslog kommissionen, att en kommitté tillsattes för att ordna avverkningsstatistiken. Denna kommitté borde bland annat söka ordna frågan om uppskattande av husbehovsvirket. Det vore naturligtvis av stor praktisk betydelse, om denna utredning kunde utföras samtidigt med riksinventeringen.

Sedan över kommissionens betänkande infordrade utlåtanden inkommit, anmälde dåvarande departementschefen ärendet för Kungl. Maj:t den 2 oktober 1917. I yttrande till statsrådsprotokollet framhöll departementschefen, att frågan om avverkningsstatistikens ordnande borde vara genom särskild utredning klarlagd samt helst även praktiskt prövad, innan en rikstaxering igångsattes. I anslutning härtill begärde och erhöle departementschefen Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla sakkunniga för utredning av frågan om anordnande av skogsavverkningsstatistik och rikstaxering.

De av departementschefen för ändamålet tillkallade sakkunniga, de s. k. *skogstaxeringssakkunniga* — vilkas arbetsuppgifter sedermera enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 november 1922 begränsades till utredning rörande vid virkesmätning erforderliga relationstal ävensom rörande frågan om åtgången av virke till husbehov — avgåvo den 28 februari 1923 betänkande i förstnämnda spörsmål (Statens off. utredn. 1923: 57) samt den 27 februari 1924 betänkande angående förbrukningen av virke till husbehov på Värmlands läns landsbygd. Rörande själva huvudfrågan för de sakkunnigas ursprungliga uppdrag, nämligen avverkningsstatistikens ordnande, blevo de sakkunniga ej i tillfälle att avgiva förslag.

Redan innan de sakkunnigas arbete sålunda avslutats, fattade emellertid statsmakterna beslut om riksskogstaxeringens påbörjande. I anledning av framställningar från svenska forstmästarförbundet och från domänstyrelsen föreslog nämligen Kungl. Maj:t i proposition, nr 191, fjolårets riksdag

att för anordnande av en *taxering av skogarna i Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Kopparbergs län* anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor. I yttrande till statsrådsprotokollet den 20 mars 1923 utvecklade min företrädare i ämbetet de skäl, som syntes honom tala för, att riksskogstaxeringen redan under 1923 borde påbörjas. Han framhöll därvid, bland annat, att den rådande arbetslösheten, vilken sträckt sig jämväl till skogsvårdsutbildade personer, gjorde det särdeles önskvärt, att taxeringen igångsattes under nämnda år. I så fall skulle en ej oväsentlig del av kostnaderna för taxeringen kunna bestridas av medel, som anvisats för minskande av arbetslösheten.

Riksdagen, som biföll propositionen, anförde i sin skrivelse i ämnet, nr 138, att det enligt riksdagens mening givetvis hade varit önskvärt, om — såsom ursprungligen avsetts — skogstaxeringssakkunnigas utredning och förslag förelegat i fullständigt skick, innan statsmakterna fattade beslut i frågan. Med hänsyn till vad i ärendet anförts hade riksdagen emellertid icke velat motsätta sig, att en allmän taxering, på sätt det föreliggande förslaget innebure, påbörjades av landets skogstillgångar.

Sedan förslag till plan för den sålunda beslutade taxeringen samt till instruktion och blanketter m. m. utarbetats av skogstaxeringssakkunniga, förordnade Kungl. Maj:t den 4 maj 1923, att arbetena med ifrågavarande taxering skulle igångsättas och utföras i huvudsaklig överensstämmelse med det utarbetade förslaget till plan och instruktion samt att den centrala ledningen av rikstaxeringen skulle åligga domänstyrelsen.

Enligt vad domänstyrelsen upplyst, hade vid 1923 års utgång skogstaxeringen i nämnda län slutförts å marken.

Vad beträffar *kostnaderna* för arbetets utförande må nämnas, att nyssberörda anslag å 70,000 kronor var avsett att täcka kostnaden för dagsersättning åt ledare och förmän, för inköp av instrument, kartor och blanketter, för reseersättningar samt för ersättning åt aspiranter.

Kostnaderna för ersättning till de arbetslösa, vilka anvisades att delta i det med ifrågavarande taxering förenade handräkningsarbetet, skulle enligt Kungl. Maj:ts förenämnda beslut den 4 maj 1923, intill ett belopp av 86,000 kronor, bestridas av de för arbetslöshetskommissionen tillgängliga medel. Vidare skulle enligt samma beslut kostnaden för den arbetsförstärkning, som kunde erfordras för domänstyrelsen vid arbetets utförande, ävensom avlöningen till två överledare bestridas av domänfondens avkastning.

De faktiska utgifterna för taxeringen under 1923 hava enligt uppgift från domänstyrelsen uppgått till följande belopp:

I. Från anslaget.

Arvoden:

19 lagledare under 6 mån. à 144—270 kr.	kr. 23,933	
21 förmän » » » à 165—180 »	» 15,892	
19 aspiranter » » » à 100—190 »	» 10,171	kr. 49,996
Redskap och materialier m. m.	» 19,349	
		tillhopa kr. 69,345;

II. Från domänfonden.

Arvoden:

Överledaren R. Sköld under 7 mån. à 434—465 kr. ...	kr. 2,915	
» B. Nylén » » » à c:a 500 » ... »	» 3,152	kr. 6,067

Dyrtdstillägg:

Överledaren R. Sköld	kr. 505	
» B. Nylén	» 619	» 1,124

Resersättningar:

Överledaren R. Sköld	kr. 1,471	
» B. Nylén	» 2,183	» 3,654
		tillhopa kr. 10,845;

III. Från medel till arbetslöshetens bekämpande (avlöning till arbetslösa efter 4 à 5 kr. för dag samt kostnad för transport m. m.)	» 70,491
summa för riksskogstaxeringen	kr. 150,681.

Domänstyrelsen har nu i skrivelse den 16 februari 1924 gjort framställning om anvisande för budgetåret 1924—1925 av ett extra anslag å 80,000 kronor för utförande av riksskogstaxering under innevarande år inom Västernorrlands, Örebro, Skaraborgs och Älvsborgs län. Därjämte hemställer domänstyrelsen, att vid arbetets bedrivande måtte anlitas arbetslösa att avlönas av tillgängliga medel till arbetslöshetens bekämpande.

Till motivering av framställningen anför domänstyrelsen bland annat följande.

Domänstyrelsen hade vid skilda tillfällen framhållit vikten av, att en riksskogstaxering bleve genomförd med hänsyn till dess stora betydelse för rikets framtida skogspolitik. En god början till sådan taxering vore visserligen gjord med taxeringen 1911 av skogarna i Värmlands län och bearbetningen av därvid erhållet taxeringsmaterial samt med taxeringen sistlidna år av skogarna i ytterligare fyra län. Härmed vore omkring 30 procent av den av Värmlandskommissionen beräknade taxeringsytan för hela riket inventerad. Ovedersägligt vore emellertid, att den uppskattning av virkesförråd och tillväxt m. m. i rikets skogar efter enhetliga och vetenskapligt prövade grunder, som vore riksskogstaxeringens mål, måste förora i enhetlighet och därmed i värde för en slutlig bearbetning och sam-

manställning, om den tidrymd, inom vilken denna uppskattning genomfördes, allt för mycket tänjdes ut. Det hade av detta skäl länge syntts styrelsen i hög grad önskvärt, att åtgärder så vitt möjligt vidtoges för genomförande snarast möjligt av riksskogstaxeringen i dess helhet. Styrelsen hade likväl med hänsyn till det allmänna finansiella läget hittills tvekat att påkalla Kungl. Maj:ts uppmärksamhet för denna sak.

En till chefen för socialdepartementet under februari månad 1924 ingiven framställning, varom styrelsen erhållit kännedom, hade emellertid bibragt styrelsen den uppfattningen, att en framställning från styrelsen rörande fortsättning innevarande år av riksskogstaxeringen borde kunna äga goda förutsättningar att föranleda åtgärd. Styrelsen syftade härvid på en den 8 februari 1924 från arbetslöshetskommissionen ingiven framställning om anvisande av 1,750,000 kronor i och för statsbidrag till slutförande av sådana arbetsföretag, vilka delvis utförts av Norrlands statsarbeten, men vilka, på grund av arbetslöshetens nedgång, icke kunnat fullbordas.

Styrelsen ifrågasatte, huruvida icke, därest anslag funnes böra anvisas till slutförande av vissa större arbeten i Norrland, till vilka visserligen ej arbetslösa i egentlig mening torde komma att anlitas, men som likväl komme att meddela ett välbehövt tillskott av arbetstillfällen för norrländska landsdelars vidkommande, sådant anslag skulle finna en mera ändamålsenlig användning, om det disponerades, ej uteslutande för fortsättning av påbörjade väg- och broarbeten utan även i någon mån för fortsättning av den för tretton år sedan påbörjade riksskogstaxeringen.

Därest riksskogstaxering instundande sommar skulle upptagas i Norrland, borde sådan taxering lämpligen åter upptagas även i södra delarna av landet. En riksskogstaxering krävde vissa administrativa anordningar, för vilka kostnaden bleve föga större om det gällde en taxering av större eller mindre område. I betraktande härav och av den omständigheten att arbetslöshetskommissionen alltjämt utövade verksamhet i södra Sverige och att försöket med användande av arbetslösa därstädes vid riksskogstaxeringen under 1923, slagit väl ut, ansåge styrelsen i hög grad önskvärt, att jämsides med taxering under 1924 av viss del av Norrland taxering återupptogs även inom södra delarna av landet.

Efter närmare övervägande hade styrelsen funnit, att en av ovan angivna skäl fortsatt taxering under 1924 lämpligen borde omfatta *Västernorrlands, Örebro, Skaraborgs* och *Älvsborgs län*, därvid arbetslösa i största möjliga utsträckning skulle anlitas såsom hantlangningsmanskap.

I det förslag angående riksskogstaxering, som Värmlandskommissionen framlade i sitt betänkande den 5 maj 1914, hade kommissionen beräknat, att nedan angivna ytor inom nyssnämnda fyra län skulle taxeras, nämligen inom:

Västernorrlands län	2,550 hektar
Örebro »	1,850 »
Skaraborgs »	1,700 »
Älvsborgs »	2,550 »

summa 8,650 hektar.

Dessa taxeringsytor vore av kommissionen beräknade under antagande att avstånden mellan taxeringslinjerna skulle vara en mil i Västernorrlands län och en halv mil i Örebro, Skaraborgs och Älvsborgs län.

I anslutning till vad domänstyrelsen sålunda anfört hade styrelsen verk-

ställt en kostnadsberäkning angående den ifrågasatta taxeringen, enligt vilken sammanlagda kostnaden härför skulle uppgå till omkring 160,000 kronor, varav 80,000 kronor skulle täckas genom det begärda särskilda anslaget och 80,000 kronor bestridas av medel till arbetslöshetens bekämpande.

Sedan domänstyrelsens framställning remitterats till *arbetslöshetskommissionen*, har kommissionen den 23 februari 1924 inkommit med utlåtande i ärendet. I detta utlåtande har kommissionen framhållit bland annat följande.

Då frågan om arbetslöshetsanslagets användning för riksskogstaxering föregående gång — i mars månad 1923 — var föremål för kommissionens prövning, hade åtskillig tvekan gjort sig gällande rörande lämpligheten av att, på sätt domänstyrelsen då föreslog, upptaga en ny form av statlig hjälpverksamhet för arbetslösa. Kommissionen hade likväl funnit, att det dåvarande läget på arbetsmarknaden och utsikterna för den närmaste tiden kunde motivera åtgärdens vidtagande. Framställningen hade fördenskull blivit av kommissionen tillstyrkt.

Åtskilliga svårigheter och komplikationer hade emellertid inställt sig vid projektets omsättande i praktiken. Man hade exempelvis tänkt sig att kunna i rätt stor utsträckning bereda plats i dessa arbeten för arbetslösa kontorister och med dem likställda, vilka icke utan kännbara olägenheter av skilda slag kunnat anvisas vanligt grovarbete. Det hade dock snart visat sig, att arbetslösa av denna kategori i regel icke ägde tillräckliga fysiska förutsättningar att kunna utföra det rätt så ansträngande arbetet i skogarna. På grund av arbetets natur hade även en del andra grupper av arbetslösa icke kunnat draga nytta av de arbetstillfällena, taxeringarna lämnade. Avgången av anvisade hade därför blivit mycket avsevärd, särskilt i Dalarna. Till följd härav och för att icke äventyra hela taxeringsarbetets utförande hade kommissionen nödgats medgiva arbetsbefälet rätt att intaga vid dylikt arbete vant folk från de orter, där taxeringen skulle gå fram. Visserligen torde arbetslösa därvid hava anlitats, men hade dessa företrädesvis tillhört de yrken, som kommissionen eljest avstängt från åtnjutande av statlig arbetslöshetshjälp.

En särskild och från de vanliga principerna avvikande normering utav nödhjälpslönerna hade även måst tillgripas för att möjliggöra en rationell lönesättning vid taxeringsarbetena.

Redan de nu berörda olägenheterna med förevarande extraordinära hjälpform syntes kommissionen tala mot ett fortsättande på den inslagna vägen. Härtill komme, att arbetslösheten vid tiden för utlåtandets avgivande vore av betydligt mindre omfattning än vid motsvarande tid 1923 och att förhållandena på arbetsmarknaden under 1924 av åtskilliga tecken att döma torde komma att försvåra dirigerandet av arbetslös arbetskraft till skogstaxeringarna. De arbetslösa personer, som under sommarmånaderna till äventyrs kunde bliva i behov av det allmännas hjälp, kunde kommissionen för övrigt erbjuda full sysselsättning vid satsarbetenas då kvarvarande och under avveckling ställda nödhjälpsarbeten.

På grund av vad arbetslöshetskommissionen anfört hemställde kommissionen, att Kungl. Maj:t måtte lämna domänstyrelsens förevarande fram-

ställning utan avseende, i vad densamma innefattade begäran om anvisande av medel av arbetslöshetsanslaget för riksskogstaxering under 1924.

I anledning av vad arbetslöshetskommissionen sålunda anfört har domänstyrelsen i promemoria den 3 mars 1924 inkommit med en beräkning av kostnaden för riksskogstaxering av *Västernorrlands län* samt omkring 1,000,000 hektar av *Jämtlands län*, nämligen Östersunds revir, Bräcke revir, vissa delar av Ragunda revir samt Bispgårdens skolrevir. Kostnadsberäkningen, som slutar på ett belopp av 70,000 kronor, upptager följande utgiftsposter:

Överledare under 6 månader à kr. 620: 80	kr. 3,725
Kontorsföreståndare under 6 månader à kr. 250	» 1,500
Reseersättning åt överledaren	» 3,000
7 lagledare under 4 månader à kr. 450	» 12,600
7 förmän » » » à » 250	» 7,000
7 aspiranter » » » à » 5 per dag	» 4,200
Hantlangning beräknad för	
49 man under 4 månader à » 5 » »	» 29,400
Instrument, kartor, blanketter, transporter m. m.	» 8,575
summa kr. 70,000.	

Spörsmålet, huvuvida vårt lands årliga virkesförbrukning håller sig inom gränserna för den genom skogstillväxten producerade virkesmassan eller om virkesförbrukningen till en del sker på själva skogskapitalets bekostnad, berör givetvis ett ämne, som för landets skogspolitik är av den allra största betydelse. Det har också varit ett av de problem, som vid det under de senare årtiondena pågående reformarbetet på skogslagstiftningens område gång på gång gjorts till föremål för undersökningar, utan att dock något mera tillförlitligt resultat kan sägas hava vunnits.

Under förarbetena till 1903 års skogslagar upptogs sålunda frågan till behandling och jämväl 1911 års skogslagstiftningskommitté, vars utredning låg till grund för den av fjolårets riksdag antagna nya skogsvårdslagen, hade uppmärksammat spörsmålet. I en för kommittén av länsjägmästaren U. Danielson verkställd undersökning rörande skogstillväxten och virkesförbrukningen i Sverige uppskattades skogstillväxten per år, efter avräknande av vad som ej kunde tillvaratagas, till i runt tal 37 miljoner kubikmeter. Då den årliga virkesåtgången, inberäknat husbehovsförbrukningen, under ett normalt år uppskattades till i runt tal 44 miljoner kubikmeter, utvisade sålunda beräkningen en årlig brist på omkring 7 miljoner kubikmeter, som måste antagas bliva täckt genom uttag av virkeskapitalet.

Senast har frågan varit på tal vid nordiska skogskongressen i Göteborg sistlidna sommar, då professorn vid skogshögskolan Tor Jonson i ett uppmärksammat föredrag meddelade resultatet av vissa av honom i förevarande hänseende företagna beräkningar. Enligt dessa skulle mot en årlig tillväxt av 33.5 miljoner kubikmeter svara en årlig virkesförbrukning samt

*Departements-
chefen.*

förlust i skogarna av 45 miljoner kubikmeter, vadan alltså för närvarande skulle föreligga ett årligt deficit i landets skogstillväxt av omkring 11.5 miljoner kubikmeter.

Emellertid måste de sålunda verkställda beräkningarna — såsom även av vederbörande framhållits — betraktas såsom i hög grad approximativa. Det är nämligen icke möjligt att på grund av nu tillgängliga uppgifter erhålla några exakta resultat. Härför kräves dels en tillförlitlig utredning om skogsarealen samt om virkeskapitalet och virkestillväxten i våra skogar, dels ock ett ordnande av skogsavverkningsstatistiken på sådant sätt, att en säker uppfattning om virkesförbrukningen kan vinnas.

Kännedom om virkeskapitalet och virkestillväxten är avsedd att ernås genom den *riksskogstaxering*, vilken sistlidet år påbörjades. Vid denna taxering, som utföres genom s. k. linjetaxering, tillgår så, att det till taxering avsedda området uppdelas i parallellt löpande bälten om 10 meters bredd, varefter skogen inom varje dylikt bälte undersökes och beskrives. Vid taxeringen i Värmlands län var avståndet mellan bältena 4 kilometer i den norra delen och 2 kilometer i den södra delen av länet, vid den under 1923 verkställda taxeringen 10 kilometer i Kopparbergs län och, med visst undantag, 5 kilometer i de småländska länen. Med stöd av de uppgifter om virkeskapital och virkestillväxt m. m., som sålunda vunnits, beräknas sedan virkeskapitalet och virkestillväxten inom hela området. Oaktat den faktiskt undersökta arealen sålunda blott omfattat en ringa del av totalarealen, kunna, såsom Värmlandskommissionens utredning visar, tillräckligt exakta genomsnittsvärden för hela området erhållas.

Vad angår frågan om *ordnande av skogsavverkningsstatistiken*, vilket spörsmål kräver sin lösning för att de vid riksskogstaxeringen kunna resultaten skola kunna ses i samband med virkesförbrukningen, vill jag nämna, att genom skogstaxeringssakkunnigas arbete de två förnämsta tekniska hindren för statistikfrågans ordnande synas vara undanröjda. Genom utredningen angående vid virkesmätning erforderliga relationstal torde nämligen möjlighet vara beredd att vinna den enhetliga beräkningsgrund för virkesförbrukningens kvantitet, som hittills saknats. Och därest en av de sakkunniga i betänkandet angående virkesförbrukningen till husbehov i Värmlands län framlagd metod för husbehovsförbrukningens beräkning visar sig praktiskt användbar, torde den svårberäkneliga post i virkesförbrukningen, som husbehovsförbrukningen hittills ansetts vara, låta sig med erforderlig exakthet bestämmas.

Riksskogstaxering har hittills, såsom ovan omförmäls, verkställts — förutom i Värmlands län, som var föremål för undersökning redan 1911 — i Jönköpings, Kronobergs och Kalmar samt Kopparbergs län. Av den av Värmlandskommissionen föreslagna taxeringsytan för landet i dess helhet utom Värmland — tillhoppa 43,550 hektar — belöper på de förra året under-

sökta fyra länen 9,600 hektar eller i runt tal $\frac{2}{3}$. Till taxering återstå således tillhoppa $\frac{7}{9}$ av förenämnda areal.

Givetvis vore det önskvärt, att under instundande sommar skogstaxeringen kunde fortsättas i den omfattning, som domänstyrelsens ursprungliga framställning innebär, d. v. s. inom Västernorrlands samt Örebro, Skaraborgs och Älvsborgs län. Då enligt Värmlandskommissionens beräkningar dessa län omfatta en taxeringsyta av tillhoppa 8,650 hektar, skulle därefter återstå en taxeringsyta av 25,300 hektar d. v. s. omkring 58 procent av nyssnämnda totalareal. Då emellertid, på sätt arbetslöshetskommissionen påpekat, de ifrågasatta arbetena icke torde böra bedrivas såsom nödhjälpsarbeten, samt större anslag för ändamålet än som förra året beviljades icke nu synes böra äskas, anser jag mig ej kunna förorda arbetenas utförande i vidare omfattning än i domänstyrelsens promemoria den 3 mars 1924 angivits. Taxeringen skulle således äga rum i Västernorrlands län, för vilket Värmlandskommissionen beräknade en taxeringsyta av 2,550 hektar, samt i norra delarna av Jämtlands län inom ett område av 1,000,000 hektar, motsvarande enligt samma kommissions beräkningar en taxeringsyta av vid pass 1,000 hektar. Sammanlagt skulle således undersökningen nu omfatta en taxeringsyta av 3,550 hektar. Inberäknat under fjolåret taxerade 9,600 hektar skulle alltså taxeringen med innevarande år hava avslutats på 13,150 hektar och till taxering återstå 30,400 hektar eller något mer än $\frac{2}{3}$ av totalarealen.

Liksom vid fjolårets taxering bör den centrala ledningen av det nu ifrågasatta taxeringsarbetet ligga hos domänstyrelsen, som torde böra anbefallas att inkomma med förslag till plan för arbetets utförande samt övriga erforderliga föreskrifter och detaljbestämmelser. Från domänfondens avkastning bör, såsom ävenledes skedde beträffande taxeringen 1923, bekostas ej blott den arbetsförstärkning, som må erfordras för domänstyrelsen vid arbetets utförande, utan ock avlöning och reseersättning till överledaren. Som nu angivna kostnader av domänstyrelsen beräknats till sammanlagt omkring 8,000 kronor, synes det för ändamålet erforderliga anslaget kunna begränsas till 62,000 kronor.

Då det är avsett, att, i likhet med vad i fjol var fallet, arbetet skulle påbörjas redan under löpande budgetår, torde domänstyrelsen böra anbefallas att förskottera vad av anslaget erfordras före den 1 juli 1924.

Rörande frågan om beredande av medel för ändamålet å budgeten vill jag framhålla, att, såsom jag tidigare i dag anmält, av det i årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln, punkt 117, för främjande av skogsvård å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens län samt Särna och Idre socknar beräknade belopp, 98,000 kronor, allenast 20,000 kronor behöva tagas i anspråk.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för anordnande av en taxering av skogarna i Västernorrlands samt vissa delar av Jämtlands län anvisa för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln ett *extra reservationsanslag* av..... kronor 62,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Joh:s Thygesen.